



Plūdi aiziet, novērš sekas



Katram jelgavniekam plūdu sekas ir dažādas – lielākoties iedzīvotājiem tie sagādāja nepatīkamus brīžus, bet ir arī tādi, kas plūdus izmanto savā labā. Kamēr Svēte vēl pārplūdusi un tajā makšķerēt grūti, daži vīri turpat 6. līnijā pie mājas applūdušajā grāvītī makšķerē un atzīst, ka šo to varot arī noķert.

Foto: Ivars Veiliņš

Ritma Gaidamoviča

Plašie plūdi, kas pagājušajā nedēļā pārņēma ceturtdaļu Jelgavas, nu palēnām atkāpjas. Ūdens līmenis Lielupē šobrīd vēl ir nedaudz virs diviem metriem, taču tas katru dienu par dažiem centimetriem kritīs. Par plūdiem vēl liecina applūduši Pasta sala, ūdens vairāku māju pagalmos un daļa slēgto ielu, taču briesmas cilvēkiem vairs nedraud. Atbildīgie dienesti turpina novērst plūdu radītās sekas un apzināt zaudējumus. Arī daļa evakuēto iedzīvotāju jau atgriezušies savās mājās, un situācija pilsētā normalizējas. Taču policija aicina iedzīvotājus būt uzmanīgiem pie ūdeņiem.

Lai gan iedzīvotāju vairākums cerēja, ka nopietni plūdi mūsu pilsētai ies garām, draudi tomēr istenojās. Jelgavu visai strauji plūdi sāka pārņemt 22. martā, kad savu varenību rādīja mazās – Svētes un Platones – upes, no kurām tas tiešām vismazāk tika gaidīts. Romas ielas un Būriņu ceļa apkaimes iedzīvotāji bija pirmie, kas izjuta plūdu situāciju, taču, neskatoties uz to, ka šīs ielas bija applūdušas un slēgtas, daļa māju jau ūdenī, neviens iedzīvotājs evakuācijai nepiekrita. Daži aizbrauca pie radiem un draugiem.

Bet jau naktī uz 23. martu ūdens par 36 centimetriem bija cēlies arī Lielupē un krietni vairāk Driksā, kas appludināja Pasta salu, slēgtas tika vēl vairākas ielas, kā arī evakuēti pieci iedzīvotāji, bet vairāki pametuši savas mājas. Jau 24. martā elektrība bija atslēgta teju 700 pilsētas mājāsaimniecībām. Lielāko atzīmi virs

jūras līmeņa Lielupe sasniedza ceturtdienas, 25. marta, vakarā – 3,44 metri virs jūras līmeņa. Krietni virs kritiskās robežas, un applūduši bija jau ceturtdaļa pilsētas teritorijas. Šajā dienā pastāvēja pat draudi slēgt dzelzceļa tiltu, bet, par laimi, tik tālu nenonāca. Sarežģītākā situācija bija Kārniņu ceļā, Sieramuižas apkaimē un 6. līnijā. Te vienīgā transporta līdzekļi bija glābēju laivas, kas iedzīvotājus nogādāja sauszemē, lai bērni varētu nokļūt uz skolu, bet pieaugušie – uz darbu. Atbildīgie dienesti, ugunsdzēsēji un policijas darbinieki strādāja visu diennakti – palīdzēja iedzīvotājiem nokļūt sauszemē, glāba mājdzīvniekus, piegādāja dzeramo ūdeni un pārtiku. Kopumā šajā nedēļā plūdu laikā evakuēti 15 iedzīvotāji, taču nav precīzu skaitļu, cik cilvēki paši šajā nedēļā plūdu dēļ pametuši mājas, dodoties pie radiem un draugiem. Do-

mājams, ka daudz, jo vairākās vietās pilsētā ūdens bija ne tikai pusmetra dziļumā ap mājām, bet jau arī ieplūdis tajās. Likumsakarīgi, ka šīm mājām tika atslēgta elektrība, kas radīja ne mazums neērtību.

Kopumā pagājušajā nedēļā slēgtas vairāk nekā 30 pilsētas ielas, gājēju tunelis zem Driksas tilta un Uzvaras parks. Vairākās ielās tika apgrūtināta arī sabiedriskā transporta kustība. Līdz galapunktam nevarēja nokļūt trīs pilsētas maršrutu autobusi – 7. autobuss, kas brauca uz Kārniņiem un Sieramuižu, 14A autobuss, kurš devās uz «Atpūtu», un 8. autobuss, kas brauca pa 6. līniju. Līdz šodienai vēl bija traucēta satiksme 6. līnijā un virzienā uz Kārniņiem. Taču, lai noskaidrotu, vai kādā no šiem maršrutiem izmaiņas vēl ir spēkā, var zvanīt uz Jelgavas Autobusa parka dispečera dienestu pa tālruni 63045945.

(Turpinājums 4.lpp.)

Dzeramā ūdens akas jādezinficē

Plūdi

Ilze Knusle-Jankeviča

Tiem, kuri dzeramo ūdeni ņem no akām, pēc plūdiem noteikti tās jāiztīra un jādezinficē – līdz tam medicīnas speciālisti iesaka dzert tikai novārtu vai pirktu ūdeni.

SIA «Jelgavas Nekustamā īpašuma pārvalde» (JNĪP) pārziņā ir 16 dzīvojamās mājas, kurās dzeramais ūdens tiek ņemts nevis no centrālā ūdensvada, bet no grodu akas. JNĪP Ēku ekspluatācijas daļas vadītāja Natālija Vasiļjeva skaidro, ka tad, kad palu ūdeņi būs atkāpušies, uzņēmums veiks šo aku tīrīšanu. «Vispirms jau jāizsūknē ūdens, dažviet, iespējams, tas būs jādara pat vairākas reizes, bet pēc tam akas jāiztīra, jo tajās var būt gan sabīruši gruži, gan ieskaloti sīkdzīvnieki, slimību pārnēsātāji

un citas veselībai bīstamas druzas,» stāsta N.Vasiļjeva. Nākamais solis ir akas dezinficēšana un ūdens analīžu veikšana, un tikai tad, ja tās ir apmierinošas, ūdeni atkal varēs lietot uzturā. Viņa piebilst, ka JNĪP šim mērķim jau ir paredzējusi līdzekļus.

Par daudzdzīvokļu māju akām atbild to apsaimniekotājs, bet privātmāju īpašniekiem par dzeramā ūdens tīrību un kvalitāti jā rūpējas pašiem. Tomēr scenārijs, kādi pasākumi jāveic, ir tāds pats – vispirms jāizsūknē ūdens, tad aka jāiztīra, pēc tam jādezinficē un jāveic ūdens analīzes.

Veselības inspekcija plūdu skarto teritoriju iedzīvotājus aicina pievērst īpašu uzmanību uzturā lietojamā dzeramā ūdens kvalitātei, jo plūdu laikā akās var būt ieplūduši virszemes, arī kanalizācijas ūdeņi, kas var kļūt par akūtu zarnu infekciju izraisītājiem.

Izmirkušās elektroietaisies jāizžāvē

Plūdi

Ilze Knusle-Jankeviča

Plūdu dēļ vairāki simti mājāsaimniecību Jelgavā palika bez elektrības. Lai gan ūdens līmenis kritīs, elektroenerģijas padevi uzreiz atjaunot nav iespējams – tas būtu pārāk bīstami. Tāpēc speciālists skaidro, kā jārikojas un kādas prasības jāievēro, pirms mājā tiek atjaunota elektrības piegāde.

ģiona Ekspluatācijas daļas elektroinženieris Vilnis Siliņš uzsver, ka pēc plūdiem kārtīgi jāizžāvē gan elektroietaisies, gan pati māja – sienas, grīda, griesti. Tas ir ļoti būtiski, jo elektroinstalācija tiek iebūvēta sienās, grīdā, griestos, bet elektrībai, pēc speciālista teiktā, visvairāk «nepatīk» tieši ūdens un putekļi – galvenais, lai mājā iekšā nesmeļas ūdens, bet arī tad, ja sienas būs mitras, elektrība var «sākt staigāt pa sienām». Tas ir bīstami gan cilvēku veselībai un dzīvībai, gan var izraisīt ugunsgrēku.

«Sadales tiklu» Dienvidu re-

(Turpinājums 3.lpp.)

Pēc visbargākajām ziemām un paliem daba nenovēršami rod spēku dīgt un radīt no jauna. Visiem novēlu spēku pārvarēt grūtības un drosmi pieņemt jaunus izaicinājumus! Lai pavasaris nes iedvesmu!

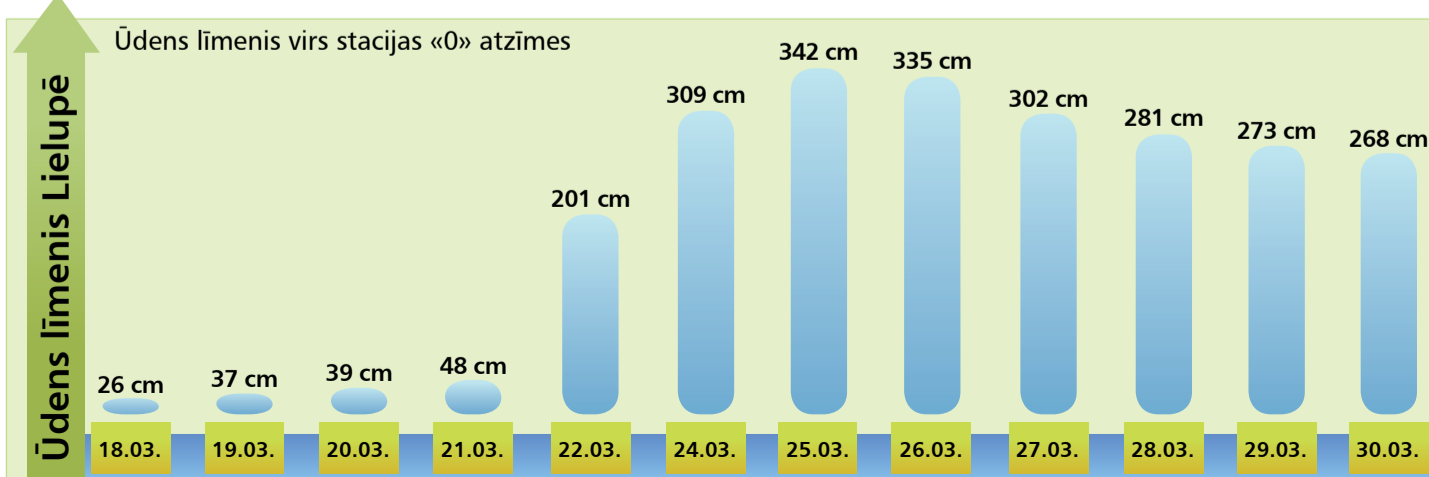
Priecīgas Lieldienas!

Jelgavas domes vārdā – domes priekšsēdētājs Andris Rāviņš



27. maijā, Pilsētas svētku laikā, Jelgavas domes priekšsēdētājs Andris Rāviņš aicina uz pieņemšanu visus tos pārus, kas 2010. gadā atzīmē Zelta kāzas jeb 50 gadu kopdzīves jubileju. Svinīgos apstākļos godināsim mūsu pilsētas stiprās ģimenes.

Visus jelgavniekus – šī gada Zelta pārus – lūdzam pieietties Jelgavas pilsētas Dzimisarakstu nodaļā vai pa tālruniem 63080522 vai 63023733.



Plūdi aiziet, atbildīgie dienesti novērš sekas

(No 1.lpp.)

Kamēr Lielupes kreisajā krastā bija applūdušas jau ļoti plašas teritorijas, Lielupes labajā krastā, kur pagājušajā vasarā tika izbūvēts aizsargdambis, ūdens aiz tā praktiski nebija redzams. Nav pagājis pat pusgads, kopš dambis izbūvēts, bet tas jau pasargāja pilsētniekus no plūdiem. Jelgavas domes priekšsēdētāja vietnieks Vilis Lēvčenko atzīst – ja pašvaldība mērķtiecīgi nebūtu šos Cukura rūpniecības restrukturizācijas fonda līdzekļus novirzījusi šim projektam, applūstu arī plašas teritorijas Lielupes labajā krastā. «Ūdens noteikti būtu arī Pļavu ielā, Cukura ielā, Veco Strēlnieku ielā un citās tuvākajās ielās,» tā V.Lēvčenko. Tobrīd, kad pašvaldība uzsāka projektu «Lielupes gultnes tīrīšana un Lielupes labā krasta aizsargdambja posmā no dzelzceļa tilta līdz Rīgas ielai atjaunošana», ne viens vien neizprata tā nozīmīgumu. Pašvaldībai tika pārmesta līdzekļu novirzīšana aizsargdambja būvniecībai un upes gultnes tīrīšanai, lai gan šo Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda finansējumu citiem projektiem novirzīt nemaz nevarēja. Tagad plūdi skaidri apliecināja, ka

pašvaldības lēmums bijis pareizs – pilsētā ne tikai par vienu sakārtotu vietu vairāk, bet dambis reāli pilda arī savu aizsargfunkciju, pasargājot mājas no applūšanas. «Noteikti pozitīvi ir arī tas, ka tika padziļināta un tīrīta upes gultne. Varbūt uz kopēja fona tas tik lielu ieguvumu šobrīd nedod, jo gultnes tīrīšana notika nelielā upes daļā, tomēr tajā vietā upe ir dziļāka,» piebilst V.Lēvčenko.

Lai novērtētu situāciju un redzētu, kā atbildīgie dienesti tiek galā ar plūdiem, 26. martā, kad Lielupē ūdens līmenis salīdzinājumā ar iepriekšējās dienas vakaru bija mazliet krities, Jelgavā ieradās arī iekšlietu ministre Linda Mūrniece un VUGD priekšnieks Ainars Pencis. L.Mūrniece pēc Civilās aizsardzības komisijas speciālistu ziņojumiem atzina, ka mūsu pilsētas dienesti strādā ļoti un starp pašvaldību un speciālistiem ir laba komunikācija, kā arī secināja, ka cilvēki nav atstāti bez palīdzības. Tāpat pēc dzirdētā un redzētā L.Mūrniece secināja, ka viens no svarīgākajiem darbiem, kas būtu jāveic pēc plūdiem, ir Lielupes lejteces gultnes tīrīšana, kas arī

šogad sagādājusi ne mazums problēmu. «Mums ir jāraksta vēstule valdībai. Es domāju, ka iebildumu nebūs, tas tiešām ir jāizdara, jo jūtam ierastu ledus aizplūšanu jūrā un neradītu šādu situāciju,» tā L.Mūrniece. A.Pencis atzina, ka bijis skumji saņemt no cilvēkiem zvanus, ka ūdens smeļas mutē, bet neviena institūcija it kā neko nedara. «Visi dienesti tiešām dara, ko var, bet mēs nevaram novērst dabas stihiju. Atbildīgo dienestu uzdevums ir mazināt sekas, un ar to jelgavnieki tiek galā. Galvenais ir paveikts – neviens cilvēks un dzīvnieks nav gājis bojā,» tā pagājušajā nedēļā atzina A.Pencis. Atzinīgi par Jelgavu un tās speciālistiem pagājušās piektdienas LNT rīta raidījumā «900 sekundes» izteicies arī VUGD priekšnieka vietnieks ģenerālis Aldis Lieljuksis. Pēc viņa stāstītā, vienīgā vieta, kur plūdiem klāt ķērušies tiešām nopietni, ir Jelgava, jo te izmantotas jaunās tehnoloģijas – augstumi pēc kartes, kura dod prognozes, ka pie noteikta ūdens līmeņa applūdis konkrēta vieta, pie cita – jau plašākas teritorijas. «Savukārt citviet Latvijā tiek izmantota atzīme uz

tilta. Piemēram, šī zilā svītra nozīmē – ja tik tālu aizies ūdens, tad applūdis tur, ja ūdens sasnies nākamo zilo svītru – tad tur: Daudzviet viss balstās uz «eksperimentu variantiem» un nav arī nekādu pētījumu no iepriekšējām reizēm. Tas nav nopietni,» «900 sekundēm» atzina A.Lieljuksis. Kā nu ne, jau šobrīd Jelgavas pašvaldībai ir programmatūra, kuras galvenais uzdevums ir veikt krīzes menedžmentu, risku analīzi un modelēšanu, lai izstrādātu preventatīvo pasākumu plānu. «Visi dati tiek iekļauti sistēmā, veidojas datu bāze, tāpēc var izstrādāt plānu. Tiek norādīti resursi, cilvēki, kuri atbildīgi par attiecīgajiem jautājumiem,» stāsta pašvaldības Informācijas tehnoloģiju sektora vadītājs Alvis Pierhurovičs, piebilstot, ka nākamajos gados šajā datu bāzē būs iekļauti arī applūstošajās teritorijās dzīvojošo cilvēku kontakti un viņi par potenciālajiem riskiem tiks brīdināti ar e-pasta vai izziņas starpniecību. Jāpiebilst, ka šī programmatūra paredzēta arī citām ārkārtas situācijām, ne tikai plūdiem.

Jelgavas domes priekšsēdētājs Andris Rāviņš jau tikšanās reizē ar L.Mūrnieci visiem atbildīgajiem dienestiem un to darbiniekiem teica paldies par darbu. «Mēs nevaram nepateikt paldies visiem cilvēkiem, kuri neskaitīja darba stundas un apzinīgi veica savu darbu, lai palīdzētu applūdušajās teritorijās dzīvojošajiem,» tā A.Rāviņš.

Šobrīd plūdi no pilsētas palēnām atkāpjas, taču gan Lielupe, gan mazās Svētes un Platones upes joprojām ir ārpus krastiem, arī ielas dažos posmos vēl slēgtas. Tiklīdz automašīnas varēs pārvietoties pa noplūdušajām ielām, aģentūra «Pilsētsaimniecība» noņems aizlieguma zīmes. Informācija par slēgtajām ielām pieejama mājas lapā: www.pilsētsaimnieciba.lv.

Tāpat jau šobrīd ir sākta plūdu seku novēršana – tiek laboti izskalotie ceļi.

Atbildīgie dienesti sākuši detalizēti izanalizēt darbības plūdu laikā, lai iegūtie rezultāti nākotnē vēl efektīvāk ļautu reaģēt līdzīgās situācijās.



Jau 22. marta vakarā Pašvaldības policijas darbinieki izvietoja pirmo aizlieguma zīmi – Būriņu ceļā, kas ļāva iebraukt tikai seīti dzīvojošajiem. Jāteic gan, ka cilvēki steidza no turienes izbraukt, ne iebraukt, jo jau pēc pāris stundām ceļa vienkārši nebija – tikai ūdens. Taču vakarā Būriņu ceļš pārvērtās par tādu kā tūrisma objektu – cilvēki nāca, brauca, fotografēja, lai redzētu plūdu sākumu Jelgavā.



Platone ir viena no upēm, kas no krastiem «izkāpa» pirmā un apdraudēja ne tikai vairākas mājsaimniecības, bet arī SIA «Jelgavas dzirnavas», kur plūdu dēļ dažas dienas bija apstājies viss darbs. Tieši šāds skats pavērs no minētā uzņēmuma, kura daļu teritorijas bija pārņēmis ūdens. Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Roberts Vilcāns zināja teikt, ka 22 gadu laikā, kopš uzņēmums strādā, kaut kas tāds nav piedzīvots.



Visvairāk glābēju palīdzība bija nepieciešama 6. līnijas iedzīvotājiem. Tur ceturtdienas rītā Pašvaldības policijas darbinieki uz sauszemes nogādāja apmēram 30 cilvēkus – lai bērni tiktu uz skolu un pieaugušie uz darbu. Tieši no turienes saņemts arī viens no pirmajiem izsaukumiem par evakuāciju – dienesta viesnīcā nogādāta māte ar zīdaiņi.



Ikdienā pa šo ceļu brauc 7. maršruta autobuss uz Kārņiņiem. Taču pagājušajā nedēļā vienīgais transporta līdzeklis, ar kuru varēja pārvietoties pa šo ceļu, ko drīzāk varētu nosaukt par upi, bija laiva. Protams, noderēja arī paši garākie gumijas zābakī.



Marina savu māju Baraviku ielā, dodoties uz pilsētu pie māšas, pameta jau pagājušās otrdienas vakarā, kad ūdens bija visapkārt ēkai. Jau trešdien līdz mājām viņa varēja tikt tikai ļoti garos gumijas zābakos. Jāatzīst gan, ka nekāds iepriecinošs skats tur nepavērs – grīdu mājā klāja ūdens vismaz sešu centimetru augstumā.



Lai paši savām acīm redzētu reālo plūdu situāciju mūsu pilsētā un kontrolētu, kā strādā Jelgavas pašvaldība un atbildīgie dienesti, piektdien pilsētā bija ieradusies iekšlietu ministre Linda Mūrniece un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieks Ainars Pencis. «Atbildīgie dienesti strādā ļoti labi,» tāds bija L.Mūrnieces secinājums.



Jelgavnieks Miervaldis bija atbraucis palīgā saimniekiem Romas ielā. «Malkas šķūnītis, pirtiņa pilna ar ūdeni, kaut kas jādara lietas labā,» teic Miervaldis. Viņš, klausot speciālistu ieteikumiem, no mājas pagalma izveda 22 ķerras ar sniegu, lai kaut nedaudz paglābtu māju no plūdiem, kad kusis sniegs.



Plūdi Jelgavā sākās Romas ielā. Romas ielas 73. mājas saimnieks Pāvils Plonišs gan zināja teikt, ka piedzīvoti arī trakāki plūdi. «Atceros, 1978. vai 1979. gadā piedzīvojam, ka no pulksten 24 līdz 2 naktī visa māja pieplūda pilna. Šoreiz vēl ir salīdzinoši mierīgi,» stāstīja saimnieks. Viņi bija pirmie, kuri lūdza Pašvaldības policijas palīdzību, taču no evakuācijas gan atteicās.



No krastiem «izkāpusi» Driksa ar palielu straumi plūda uz pilsētas pusi. Daļu Čakstes bulvāra tai arī izdevās appludināt, taču, lai tā neskartu viesnīcu «Jelgava», saimnieki ūdeni uz vēl neapplūdušās ielas daļas centās ierobežot, saliekot smilšu maisus. Lielākoties tas viņiem arī izdevās.



Kādā privātā teritorijā Uzvaras ielā nepatīkamu likteni piedzīvoja vieglā automašīna – ceturtdien tā bija teju pilnīgi zem ūdens. Šo skatu gribēja redzēt ne viens vien.

Sagatavoja Ritma Gaidamoviča, foto Ivars Veiliņš

